

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polski

Stanowisko Zarządu Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie **problemów związanych z epidemią koronawirusa w Polsce**

Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej jako reprezentant swoich członków, pilnie śledzi sytuację związaną ze stanem epidemii oraz problemami, z którymi zmagają się samorządy wraz ze swoimi mieszkańcami i jednostkami organizacyjnymi. Dzisiaj stan epidemii zmienił życie wszystkich Polaków, utrudnił też funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego, które w miarę możliwości zapewniając bezpieczeństwo swoim mieszkańcom oraz pracownikom starają się umożliwić dostęp do usług publicznych. Zorganizowanie pracy Urzędu oraz jednostek organizacyjnych jest dzisiaj bardzo trudne. Jednym z nich jest czynnik ludzki. Musimy mieć na uwadze, że urzędnicy, wykonując swoją służebną misję wobec społeczeństwa, są także rodzicami i przy wprowadzonych ograniczeniach (zamknięte żłobki, przedszkola, szkoły i inne placówki oświatowe) muszą oprócz czynności administracyjnych dla swoich mieszkańców, wykonywać cały szereg innych czynności w warunkach odbiegających od normalności oraz zapewnić opiekę swoim dzieciom i bliskim. Do tego, co normalne i ludzkie, dochodzi obawa o stan zdrowia i zapewnienie właściwych standardów ochrony osobistej.

Biorąc pod uwagę ocenę sytuacji oraz liczne wnioski, oczekiwania i opinie płynące z całego kraju, Zarząd Związku, wnosi do uwzględnienia następujące wnioski i uwagi do pakietu pomocowego w ramach tzw. tarczy antykryzysowej:

- Zarząd wyraża nadzieję, że zostaną uwzględnione nasze oczekiwania zawarte w Apelu skierowanym do Pełnomocnika Rządu ds. Samorządów. Nasze postulaty są zbieżne z tymi przyjętymi przez inne korporacje samorządowe, działające w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu terytorialnego.
- Kierując się troską o zahamowanie rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa oraz potrzebą z jednej strony najszybszego niesienia pomocy dla osób potencjalnie zakażonych i będących nosicielami, a z drugiej potrzebą ochrony osób pozostających w ich bezpośrednim sąsiedztwie lub kontaktujących się z nimi (np. w załatwianiu ich spraw administracyjnych i innych) - wnioskujemy o pilne rozszerzenie badań diagnostycznych. Badania te muszą mieć charakter badań celowych u potencjalnych zarażonych i nosicieli, ale także charakter badań przesiewowych, dla wcześniejszego diagnozowania stanów chorobowych i potencjalnych ognisk zakaźnych. Naszym zdaniem do takich badań należy dedykować przynajmniej jedno laboratorium analityczne w każdym powiecie. Już dzisiaj istniejąca siatka laboratoriów jest na tyle gęsta (np. laboratoria „Diagnostyki”), że nie powinno to stwarzać innych problemów jak organizacyjne.
- Pilnego uregulowania, skoordynowania i ujednolicenia wymagających warunki pracy pracowników gminnych ośrodków pomocy społecznej. Zdaniem Federacji Związków Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej wytyczne wojewodów czy Ministerstwa

Rodziny, Pracy i Pomocy Społecznej są bardzo nieprecyzyjne, a zdarza się, że są ze sobą sprzeczne. Przejawia się to m.in. w kierowaniu do ośrodków wszystkich: i tych objętych kwarantanną, i tych, którzy w kwarantannie nie są. Nie wszędzie uwzględnia się fakt, iż w dalszym ciągu obowiązuje Ustawa o Pomocy Społecznej, a nie można działać wbrew prawu. Ośrodki nie mogą udzielać pomocy wszystkim, za wyjątkiem tych, którzy spełniają sztywne kryteria dochodowe. Innym problemem jest określenie standardów środków ochrony osobistej pracowników socjalnych i zapewnienie dostępu do nich na podobnych prawach jak dla pracowników służby zdrowia. W tym zakresie pilnie należy wprowadzić możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych telefonicznie.

- Podobnie, jak wyżej, należy centralnie uregulować dostęp do informacji o osobach zarażonych i poddanych kwarantannie na potrzeby administracji, realizującej różnego rodzaju działania ochronne i organizacyjne w warunkach epidemii. Należy tu mieć na uwadze ochronę zdrowia i życia nie tylko osób, które w trakcie wywiadów epidemiologicznych lub innego kontaktu ze stacją SANEPID zgłoszą potrzebę objęcia pomocą lub wyrażą zgodę na udostępnianie ich danych, ale także interes osobisty i ochronę osób udzielających pomocy, wspomaganych przez administrację i tych z najbliższego otoczenia. Nie podlega wątpliwości, że epidemia mieści się w pojęciu sytuacji kryzysowej w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, a starosta i wójt są organami właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze odpowiednio powiatu i gminy. Dlatego też Zarząd oczekuje, że informacja o osobach zarażonych i objętych kwarantanną powinna trafiać również do Gminnych Zespołów Zarządzania Kryzysowego, żeby we właściwym czasie móc zorganizować pracę służb odpowiedzialnych za bieżącą pomoc tym osobom. W przeciwnym przypadku samorządy będą miały istotne problemy z obsługą osób przez opiekę społeczną i służby komunalne. Należy tu uwzględnić przede wszystkim właściwe zabezpieczenie (stroje ochronne, maseczki, środki dezynfekcyjne itp.) osób bezpośredniego kontaktujących się np. z opieki społecznej czy służb komunalnych, z osobami będącymi w kwarantannie czy potencjalnie zakażonymi. Istotę tego problemu obrazuje np. sprawa odbioru odpadów komunalnych. Odpady te odbierane z nieruchomości objętych kwarantanną są osobno deponowane i po okresie kwarantanny, traktowane jako komunalne, przekazywane do normalnego zagospodarowania. Jeżeli w czasie kwarantanny ujawni się stan zakaźny, to odpady te są traktowane jako odpady medyczne.

Poznań, dnia 25 marca 2020 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Krzysztof Iwaniuk